

ministrative retningslinjer, således at de simplificeres og effektiviseres. Ved således at gøre skattereglerne enklere opnås, at lovgivningen bliver mere gennemskuelig til glæde for både skatteborgere og administration.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Jeg kan også give tilsagn om en positiv behandling af lovforslaget. Vi vil i udvalget prøve at rejse diskussion om yderligere stramninger i forhold til indberetningspligt og kontrol med køb og salg af værdipapirer og med pengeoverførsler til udlandet.

Der er jo i det hele taget mange, vil jeg sige, interessante paragraffer, der berøres i lovforslaget. Vi skal selvfølgelig også passe på, at vi ikke kommer med ændringsforslag, som gør det til et helt andet forslag end det, der er fremsat, men inden for de rammer, der måtte være, vil vi stille nogle ændringsforslag. Vi er bl.a. enige med SF i, at 3-års-reglen bør ændres til en 5-års-regel.

Sonja Albrink (CD):

CD kan støtte det af skatteministeren fremsatte lovforslag. Vi er med på de justeringer af diverse skattelove, som det omhandler.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jeg takker for en positiv modtagelse af lovforslaget.

Det er som anført overvejende af justerende teknisk-administrativ karakter og betyder ikke nogen radikal udvidelse af skattemyndighedernes mulighed for at gå tæt på borgere og virksomheder, som der jo er – og det er der også blevet givet udtryk for her i dag – en berettiget, hvad skal vi kalde det, interesse i ikke bliver for voldsom. Der er jo altid en afvejning mellem retssikkerhed på den ene side – den enkelte borgers suverænitet – over for en retfærdig og effektiv og kontrolleret ligning, og det hensyn mener jeg er nogenlunde tilfredsstillende i det eksisterende lovforslag.

Så jeg glæder mig til en konstruktiv udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skat-teudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 40: Forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.

(Fremsat 2/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

SF foreslår to ændringer i mæglingsloven. For det første foreslås det at ophæve den såkaldte 35 pct.-regel, dvs. reglen om, at der skal et flertal på mindst 35 pct. af de stemmeberettigede til at forkaste et mæglingsforslag.

For det andet foreslås det at ophæve forligsmandens adgang til at sammenkæde flere mæglingsforslag, således at afstemningerne om disse foregår under ét.

Det forslag, som SF her fremsætter, svarer til et forslag, som SF tidligere har fremsat, nemlig den 23. januar 1993. Jeg tilkendegav dengang under behandlingen af forslaget om ændring af mæglingsloven, at mæglingsloven eller forligsmandsloven er et udtryk for et af de mest grundfæstede principper i dansk kollektiv arbejdsret, nemlig at indgåelse af kollektive overenskomster er parternes ansvar og parternes opgave.

De spilleregler, parterne indordner sig under, er blevet til i overensstemmelse med parternes ønsker. Derfor er det fortsat regeringens opfattelse, at det, så vidt det overhovedet er muligt, er parterne, der skal komme med udspil til en lovændring.

Parterne har efter anmodning fra regeringen haft forhandlinger om et fælles udspil til en ændring af loven. Parterne har imidlertid ønsket at sætte disse forhandlinger i bero her op til de kommende overenskomstforhandlinger, idet parterne er af den opfattelse, at det af både praktiske og principielle grunde vil være problematisk at ændre loven op til og under over-

enskomstforhandlinger. Regeringen deler den opfattelse. Det ville skabe unødigt usikkerhed op til overenskomstforhandlingerne, hvis Folketinget netop nu begyndte at drøfte ændringer i regler, der er helt centrale for den kommende overenskomstindgåelse.

Regeringen har derfor bedt parterne om at genoptage forhandlingerne om ændringer af loven, lige så snart overenskomstforhandlingerne er afsluttet. Dermed er det så også sagt, at regeringen ikke er afvisende over for tanken om – på det rigtige tidspunkt – at justere reglerne.

Jeg skal på den baggrund meddele, at regeringen ikke kan støtte det af SF fremsatte lovfor-slag.

Poul Erik Dyrland (S):

Vi nærmer os jo en overenskomstsituation, og derfor er det igen tid til at diskutere forligs-mandsloven. SF fremsatte jo det samme forslag i april 1991; dengang fik forslaget ikke flertal. I januar 1993 var det samme forslag igen på Folke-tingets dagsorden, og dengang led forslaget samme skæbne.

Nu behandler vi altså forslaget igen. Jeg sagde dengang, at den socialdemokratiske folke-tingsgruppe ønskede at få arbejdsmarkedets parter til at se på forligsmandsloven med det formål at opnå enighed om, hvor der er behov for justeringer.

For at SF nu ikke skal få den opfattelse, at min forståelse rækker til, at den socialdemokratiske gruppe nu kan støtte forslaget, skal jeg meddele, at vi ikke kan støtte det forslag, vi behandler i dag. Det er der bl.a. to væsentlige årsager til.

For det første tidspunktet. Vi sagde det sidste gang, og jeg vil gerne gentage det: Vi ønsker ro op til og under overenskomstforhandlingerne. Der må ikke skabes uro eller tvivl om spillereglerne for overenskomstforhandlingerne.

For det andet: SF foreslår igen, at § 12 skal op-hæves. Jeg har sagt det så ofte, og jeg skal gerne gentage det: Den socialdemokratiske folketings-gruppe vil ikke være med til at fjerne sammen-kædningsreglerne. Det ville få uoverskuelige konsekvenser for det danske arbejdsmarked.

Jeg var før inde på arbejdsmarkedets parter. Siden vi i 1993 behandlede dette forslag sidste gang, har der været ført en række forhandlinger mellem parterne. Parterne har ikke kunnet nå et resultat. Så vidt jeg har forstået, har parterne til-kendegivet, at man vil forsøge sig igen efter de kommende overenskomstforhandlingers afslut-ning. Den chance synes jeg parterne skal have.

Og jeg ser frem til, at man opnår enighed om et forslag til demokratisering af loven.

Når jeg ser frem til, at parterne kan nå et re-sultat, hænger det jo sammen med, at ILO's fag-foreningsfrihedskomite har interesseret sig for de danske sammenkædningsregler og den måde, de anvendes på. Man har udtalt en kritik set i forhold til de internationale konventioner. ILO's komité har overvejelser om – så vidt jeg har kendskab til i hvert fald – at bringe spørgs-målet op på den næste internationale konference i juni 1995. Og det synes jeg vi skal forholde os til. Det vil være uheldigt, hvis de danske sam-menkædningsregler bringes op på konferencen. Derfor vil det være godt, om arbejdsministeren og regeringen vil se på det problem og eventuelt – og jeg understreger eventuelt – komme med et udspil, der sikrer, at vi er i overensstemmelse med de internationale konventioner.

Ulla Tørnæs (V):

Lad mig starte med at sige, at vi er fuldstændig enige med arbejdsministeren i, at mæglingslo-ven er udtryk for et af de mest grundlæggende principper i dansk kollektiv arbejdsret, nemlig at indgåelse af kollektive overenskomster er parternes ansvar og dermed også parternes op-gave.

Vi mener derfor, at initiativer om ændring af disse grundlæggende principper i arbejdsretten bør komme fra arbejdsmarkedets parter selv.

Med hensyn til 35 pct.-reglen vil jeg sige, at det jo ikke er helt unormalt, at man har quo-rumsregler i forskellige fora. Jeg skal her blot nævne Folketingets forretningsorden, som rede-gør for Folketingets beslutninger. Det er helt normalt, at man siger, at der skal være et vist antal, der stemmer om en sag, før resultatet overhovedet kan være gældende. Det er helt i tråd med, hvad der gælder i almindelig for-eningsjura, og det er jo den regel, vi taler om her.

Jeg synes altså, at 35 pct.-reglen er rimelig. De passive har jo markeret til fordel for mæglingsfor-slaget, idet de ikke mener, at der er grund til at stemme imod det. Men problemet er tilsyne-ladende, at fagbevægelsen ikke kan få et til-strækkeligt antal medlemmer motiveret til at stemme. Medlemmerne konkluderer, at det, der lægges på bordet, har folk, som man har valgt til det, sagt god for, skrevet under, og derfor er man tilfreds med det. Og fordi medlemmerne af en faglig organisation ikke, som det står i be-mærkningerne til forslaget, orker at stemme, er

det langtfra givet, at vi her fra Folketingets side skal sænke kravene til den nejstemme procent, der skal til for at forkaste et mæglingforslag. Det handler jo om, at interessen for at deltage i beslutningsprocesserne er forudsætningen for at få indflydelse, og den interesse må de faglige organisationer selv sikre.

Endelig vil jeg gerne understrege, at det for Venstre er vigtigt at fastholde princippet om, at det skal være vanskeligt at forkaste et mæglingforslag, og i tilfælde af forkastelse er det derfor vigtigt, at dette synspunkt er bredt funderet. Forkastelse af et mæglingforslag kan jo få vidtrækkende konsekvenser for mange andre dele af samfundet.

Med hensyn til bortfald af sammenkædningsretten må det være en naturlig konsekvens af SF's forslag, at retten til sympatikonflikter ligeledes bortfalder; ellers er der ikke rigtig nogen mening med tingene. Men i øvrigt mener vi, at bortfald af sammenkædningsreglerne skal ses i et langt større perspektiv end det, man er inde på her.

Pia Christmas-Møller (KF):

Da både arbejdsministeren og Venstres ordfører har givet en række meget saglige grunde til at afvise dette forslag, skal jeg ikke begive mig ind på at gentage disse meget gode begrundelser – der er jo også tale om en genfremsættelse af et lovforslag, som tidligere har været til behandling her i Folketinget – så jeg vil indskrænke mig til at sige, at Det Konservative Folkeparti afviser lovforslaget.

Poul Nødgaard (FP):

Det forslag, vi står med her, er jo et genfremsat forslag. Sidst, vi behandlede det, kan jeg se i Folketingets forhandlinger, var den 16. marts 1993, og de to forslag er totalt identiske.

Jeg skal sige lidt mindre, end jeg sagde ved den lejlighed, men jeg vil nok række hånden lidt mere frem til SF, end de andre ordførere har gjort, for specielt sammenkædningsreglen synes jeg at der er nogle problemer i. Det må være sådan, at hvis man lever i et demokrati, som vi gør her i Danmark, må det også være rigtigt, at man kigger på den regel, nok ikke i det her forslag, men jeg kunne forestille mig, at arbejdsmarkedets parter kunne snakke sig til rette om noget, der kunne gøre, at vi kunne ændre loven, hvis det kommer som et udbredt ønske fra parterne.

Vi har det sådan i Fremskridtspartiet, at vi har en enorm respekt for det, der hedder ar-

bejdsmarkedets parter. Vi synes, det er dem, der skal aftale tingene. Hvis de kommer i stort set enighed og beder om at få foretaget nogle ændringer i gældende dansk lovgivning på de områder her, vil vi i Fremskridtspartiet være meget positive over for at ændre specielt i sammenkædningsreglen. Jeg synes, der er store problemer i den.

Jeg var lidt forbavset over den socialdemokratiske ordfører, der var meget afvisende. Det skal han jo være, når ministeren har været oppe at tale og de er fra samme parti, men jeg kunne forestille mig, at fagforeningsmanden hr. Poul Erik Dyrland måske ikke er så afvisende over for dette forslag, som han gav udtryk for her. Men sådan er spillereglerne jo herinde; man skal tale med de tunger, man bliver bedt om at tale med.

Så jeg må bedrøve SF: Lige i dag kan vi ikke give tilslutning til forslaget, men jeg synes, det er korrekt og fint, at SF rejser det her, så også det store Socialdemokrati bliver gjort opmærksom på, at der på dette område er nogle problemer, som vi på et givet tidspunkt – tror jeg – bliver nødt til at beskæftige os med.

Vi går videre i udvalgsarbejdet. Jeg kan ikke umiddelbart se, at vi kan gennemføre dette forslag, men jeg tror alligevel, at det giver stof til eftertanke. Så tak til SF, fordi man er kommet med lovforslaget.

Vibeke Peschardt (RV):

SF genfremsætter her sit forslag til ændring af forligsmandsloven. I bemærkningerne til forslaget nævner SF, at vi nærmer os overenskomstforhandlingerne, og SF finder det fint, om deres forslag kunne blive vedtaget i god tid, inden overenskomstforhandlingerne på arbejdsmarkedet starter.

SF begrundet endvidere forslaget med, at lønmodtagerne skal have bedre mulighed for ved ændrede afstemningsregler at vælte et forslag fra forligsmanden, hvis et sådant skulle komme til urafstemning hos lønmodtagerne. Det er nemlig det, der ligger i forslaget om afskaffelse af 35 pct.-reglen.

SF foreslår endvidere, at sammenkædningsreglerne helt eller delvis afskaffes.

Det Radikale Venstre har ikke skiftet holdning til forslaget, som vi som helhed ikke kan støtte. Efter vores opfattelse skal det nemlig ikke være specielt let at vælte forligsmandens oplæg til overenskomster ved en urafstemning. Der er en grund til, at man har indført 35 pct.-reglen i

1971. Det er ikke lige netop arbejdskamp med deraf følgende arbejdsnedlæggelser, det danske samfund har brug for i en situation, hvor 300.000 er arbejdsløse, og det kunne let blive konsekvensen af at slette 35 pct.-reglen.

I Danmark taler vi meget om den danske model, der går ud på, at parterne på arbejdsmarkedet ved deres forhandlinger selv fastlægger løn- og arbejdsvilkår. Vi synes, det ville være en udmærket og god idé, om parterne på arbejdsmarkedet også selv kunne blive enige om de ændringer i forligsmandsloven, som de fandt var de rigtige.

Jeg har forstået på hr. Poul Erik Dyrlands indlæg, at ILO's fagforeningsfrihedskomiteé har interesseret sig for sammenkædningsreglerne i forligsmandsloven, og det siger sig selv, at det må undersøges, om vi fra dansk side overholder de internationale konventioner.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at Enhedslisten helst så hele forligsmandsloven afskaffet. Vi anser loven med afstemningsregler, sammenkædningsforhold, bestemmelser om hemmelighedskræmmeri og muligheden for at udsætte fra forligsmandens side for at være indblanding i de frie forhandlinger, og vi anser Forligsinstitutionen for statens redskab til at forhindre, at styrkeforholdet afprøves på det danske arbejdsmarked.

Men nu er loven der nu engang, og derfor er det også nødvendigt at stille ændringsforslag til den, og der må vi sige, at SF's forslag er et skridt i den rigtige retning, og vi vil gerne være med til at fremme forslaget. Vi vil dog ikke lægge skjul på, at vi mener, vi selv har stillet et bedre forslag – desværre er det fremkommet på et tidspunkt, hvor vi ikke kendte SF's – og vi havde selvfølgelig helst set, at de var blevet behandlet sammen i salen; det havde lettet Folketingets behandling af forslagene. Nu bliver vi nødt til at kigge på dem i fællesskab i udvalget. Men vi vil under alle omstændigheder sige, at SF's forslag går i den rigtige retning.

Specielt til Socialdemokratiet og til regeringen vil jeg sige, at man må være opmærksom på, hvad der foregår i baglandet. Sidst kunne man i forbindelse med LO's repræsentantskabsmøde den 25. oktober se i Politiken dagen efter, at LO's formand, Finn Thorgrimson, mente, at Socialdemokratiet ganske enkelt ikke havde mod

til at sætte den politiske dagsorden. Thorgrimson udtalte på repræsentantskabsmødet, at det var uforståeligt, at Socialdemokratiet endnu ikke havde rejst dette forslag.

Sagen er jo nemlig, at det har været LO's officielle politik faktisk siden 1991, og så bliver diskussionen om det rette tidspunkt at fremsætte forslaget på altså en lille smule tynd, for umiddelbart efter en overenskomstforhandling er det ikke belejligt og ikke passende at fremsætte forslaget, fordi man kan hævde, at det ville skabe tvivl om, hvorvidt et forslag var forkastet eller vedtaget, hvis der havde været andre regler; så det er ikke rigtig passende at fremsætte sådan et forslag lige efter forhandlingerne. Det er åbenbart heller ikke passende at fremsætte forslaget i god tid inden overenskomstforhandlingerne. Hvornår er det så nogen sinde passende?

Arbejdsmarkedets parter har haft udmærket tid til at forhandle det, og som sagt har LO allerede for længe taget stilling til spørgsmålet.

Jeg synes, at man skulle lytte til, hvad der foregår i de kredse, og så skulle man være med til at fremme forslaget.

Lisbeth Arbøl (CD):

CD kan vedrørende dette forslag henholde sig til arbejdsministerens besvarelse. Grundet overenskomstforhandlingerne er det et forkert tidspunkt at tage lovforslaget op på ny.

CD mener, at arbejdsmarkedets parter efter overenskomstforhandlingerne må arbejde videre på at nå frem til enighed om demokratisering af loven. Til den tid, når arbejdsmarkedets parter har afsluttet deres forhandlinger, vil vi fra CD's side forholde os til de problemer og løsningsmodeller, der på det tidspunkt vil kunne tænkes.

Jeg skal meddele, at CD ikke kan støtte det af SF stillede forslag til lov om ændring af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

Aage Frandsen (SF):

Ordene »passende tidspunkt« er blevet brugt af et par af ordførerne.

Sidst, vi fremsatte forslaget, var under overenskomstforhandlingerne – mens de var i gang. Der kunne man måske med en vis ret sige, at da var det ikke passende.

Nu fremsætter vi forslaget på et tidspunkt, hvor forhandlingerne så småt er ved at gå i gang. Det kan sagtens vedtages i god tid, inden man skal i gang med at diskutere tingene nærmere, og også inden man eventuelt overhovedet skal overveje noget med sammenkædning.

Så derfor regnede vi egentlig med, at det her tidspunkt da måtte være passende. Hvis det er passende at fremsætte forslaget på et tidspunkt, hvor overenskomstforhandlingerne lige er afsluttet – jeg kunne forstå, at det er det mest passende tidspunkt – må man vel sige, at sidste gang, vi fremsatte forslaget, og hvor det var til behandling i marts måned, havde det jo været passende at vedtage forslaget i april eller maj inden folketingssamlingens udløb; da var overenskomstforhandlingerne overstået, og der kunne man have gjort det i fred og ro.

Det er klart, at hvis man er uenig i forslaget, skal man selvfølgelig ikke vedtage det – det er da en ærlig sag – men det dér med, om det er passende eller ikke passende: Jeg tror aldrig, jeg finder et tidspunkt her i Folketinget at fremsætte det på, hvor de, der vil bruge udtrykket »passende«, vil sige, at det er passende.

Jeg kan forstå, at forslaget, som det nu ligger, åbenbart ikke kan vedtages, fordi det ikke er passende, men så må forslaget blive liggende i Arbejdsmarkedsudvalget, og det gør det jo så, mens overenskomsterne forhandles; men efterfølgende ligger det der jo stadig væk. Jeg må så regne med, at de mennesker, der har argumenteret med, om det er passende eller ej, vil sige, når vi kommer frem til maj måned, at så kan vi vedtage det – eller forkaste det, hvis man er politisk uenig i det, men man kan ikke bruge udtrykket »passende« på det tidspunkt. Det forventer jeg.

Med hensyn til selve argumentationen omkring det vil jeg sige, at når vi mener, 35 pct.-reglen er forkert, hænger det sammen med, at vi mener, det er rigtigt, at de mennesker, som noget vedrører, har indflydelse på det og dermed også kan tage et ansvar for det. Det vil sige, at medlemmerne skal have indflydelse på det, og det har de bedst, hvis reglen ikke er der og de kan tage et ansvar. Det betyder så også, at når de har deltaget i en demokratisk afstemning og har haft den fulde mulighed for det, kan de heller ikke brokke sig.

Det er ikke kun, fordi vi synes, det er i orden, man kan vælte et forslag. Det synes vi selvfølgelig det er, hvis folk er uenige i indholdet, men vi synes da ikke, at det er bedst altid at vælte et forslag – slet ikke – men man skal have mulighed for det og dermed også tage et ansvar for det.

Med hensyn til sammenkædningsreglerne har vi skrevet i bemærkningerne, at det er en underlig måde, man somme tider sammenkæder

grupper, der intet har med hinanden at gøre, på. Og hr. Poul Erik Dyrland må som fagforeningsmenneske også en gang imellem synes, det er underligt, at nogle af hans kolleger skal være sammen med nogle, som de slet ikke har noget at gøre med. Sidste gang var – som vi også anfører – f.eks. sømændene sammen med nogle, hvor man må sige, at det var svært at se, hvad sømænd havde med dem at gøre. Det havde været naturligt, de havde været i en gruppe formentlig omkring transportsektoren.

Så under alle omstændigheder synes vi, at det her er i fin overensstemmelse med demokratisk tankegang. Til påstanden eller synspunktet om, at man har så mange regler af den slags også inden for foreningsverdenen, vil jeg sige, at inden for foreningsverdenen er reglen jo, at der skal være et vist antal mennesker, for at der kan vedtages noget – der skal være quorum for at få vedtaget noget. Her skal der være nogle for at få forkastet noget. Det er en underlig måde at fratage medlemmerne den fulde indflydelse på.

Derfor mener vi fortsat, at forslaget er rigtigt, og vi er glade ved, at der inden for fagbevægelsen i stigende omfang rejses diskussion om dette. Man må også spørge: Er det sådan, at parterne skal sige ja begge to, uanset hvor lang tid det tager? Har Dansk Arbejdsgiverforening en vortoret i det her spørgsmål til enhver tid?

Jeg forstod arbejdsministeren sådan, at det har de ikke. Det vil sige, at når arbejdsministeren nu har sagt til parterne, at de skal sætte sig ned igen og tale om tingene, så må der ligge deri, at de skal se at få fundet ud af noget. Og finder de ikke ud af noget, må det betyde, at regeringen kommer med et udspil, og så vil jeg opfordre regeringen til, at man kommer med udspillet i så god tid inden de kommende overenskomstforhandlinger, at vi ikke risikerer, at der her i salen er nogle, der siger, at det ikke er et passende tidspunkt. Hvis regeringen mener, der er et behov, må det allersnarest ske i begyndelsen af folketingssamlingen 1995-96, så det ikke løber ind i nogle overenskomstforhandlinger.

Og der vil jeg godt lige høre ministeren: Er der sat en præcis tidsfrist for, hvornår parterne skal være færdige med det, sådan at ministeren kan gøre sig sine overvejelser med henblik på et udspil, hvis parterne ikke selv kommer med noget, som er tilfredsstillende efter regeringens opfattelse?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Der har været flere talere, der har været inde på spørgsmålet om, hvornår det ville være et passende tidspunkt at komme med et udspil. Der er jo ingen tvivl om, at den ene del af arbejdsmarkedets parter synes, det er passende på et bestemt tidspunkt, og den anden del af arbejdsmarkedet synes, det er passende på et andet tidspunkt.

Jeg synes – og regeringen synes – at det er et passende tidspunkt at få justeret forligsmandsloven, når parterne har haft mulighed for endnu en gang at nærme sig hinanden, så der er en rimelig forståelse hos arbejdsmarkedets parter for et nyt regelsæt – et mere moderne regelsæt, kan man vel sige.

Det, jeg siger her, bygger sådan set på det samme synspunkt, som hr. Poul Nødgaard gav udtryk for, nemlig respekten for arbejdsmarkedets parter, men jeg kunne ligesom fornemme, at konklusionen for Fremskridtspartiet var noget anderledes end den, regeringen drager, nemlig at give parterne en mulighed for at finde ud af noget, som jeg tror hr. Aage Frandsen formulerede det.

Der er ikke sat en tidsfrist på, men som jeg sagde i min tale, har vi altså lagt vægt på at sige til parterne, at de umiddelbart efter overenskomstforhandlingerne må tage sagen på dagsordenen og også prioritere den så højt, som hr. Finn Thorgrimson på LO's repræsentantskabsmøde gerne ville have at regeringen skulle prioritere den.

Men jeg vil sige til almindelig oplysning for fru Jette Gottlieb, at der ikke lå i indstillingen fra LO's repræsentantskabsmøde, at man fra regeringens side skulle komme med et udspil hen over hovedet på arbejdsmarkedets parter – hverken den ene eller den anden.

Hr. Poul Erik Dyrland var inde på, om der på næste års Genèvekonference – eller ILO-konference – kunne blive tale om, at man fra fagforeningsfrihedskomiteen fik taget sagen op og diskuteret den i komiteen.

Det ved vi jo ikke rigtig noget om endnu, men det er klart, at det er en sag og en diskussion, som vi følger meget nøje, og vi vil selvfølgelig også tage de nødvendige initiativer fra regeringens side for at sikre, at Danmark ikke kommer ud i situationer, hvor vi ikke lever op til de demokratiske og gode konventioner, der i øvrigt findes på arbejdsmarkedet. Det er altså et område, vi følger meget nøje.

Jeg hæftede mig ved en bemærkning fra hr. Aage Frandsen, som sagde, at det nogle gange var meget ulogisk, hvordan grupperne på arbejdsmarkedet blev kædet sammen i selve afstemningsforløbet. Passer de nu sammen, eller passer de ikke sammen? Jeg vil sige, at Folketinget nok er det dårligste forum til at afgøre, om de og de grupper passer sammen. Det er jo lige præcis her, det er så vigtigt, at parterne på arbejdsmarkedet selv tager ansvaret for, hvilke grupper der skal sammenkædes. Det er et udtryk for, at her skal man i hvert fald holde fingrene væk fra politisk hold, og det er selvfølgelig derfor, arbejdsmarkedets parter også i fremtiden skal være ansvarlige for forligsmandsloven, hvis der skulle blive behov for nogle justeringer af loven. Det kommer vi formentlig til at diskutere på et eller andet tidspunkt, både i Arbejdsmarkedsudvalget, i det faglige system blandt arbejdsmarkedets parter og sandsynligvis også her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det er først og fremmest til hr. Aage Frandsen, der beskæftigede sig lidt med, hvorfor det er passende, at SF fremsætter forslaget nu. Det er jeg ikke helt enig i.

Når jeg plæderer for, at arbejdsmarkedets parter skal være sikre på, hvilke spilleregler der er at køre efter, er det faktisk, fordi man på nuværende tidspunkt er i gang med at aftale disse spilleregler. Forud for selve forhandlingerne aftaler man altid et sæt spilleregler om, hvordan forhandlingsforløbet skal køre, og det er man i fuldt sving med. På nogle områder er man formentlig allerede færdig og har aftalt reglerne, og derfor er det vigtigt, at vi ikke begynder at skubbe til denne proces.

Som det fremgår af forslaget, nævner hr. Aage Frandsen bl.a. sømændene. Jeg var inde på problematikken omkring ILO's interesse for vores forligsmandslov, og jeg er af den opfattelse, at det område netop er noget, ILO interesserer sig for. Derfor er Socialdemokratiets budskab til regeringen, at den skal kigge på disse ting.

Jeg vil sige til hr. Poul Nødgaard – sådan i al fredsommelighed midt på en fredag formiddag, hvor vi ved, at i hvert fald nogle af os skal på weekend, mens andre formentlig skal arbejde – at en gang imellem har jeg hr. Poul Nødgaard lidt mistænkt for, at det kniber for ham at høre, hvad vi andre siger. Det, jeg sagde i min ordfø-

rentale, var, at for det andet foreslår SF igen, at § 12 ophæves – altså at samtlige sammenkædningsregler ophæves. Det er vi imod, og det vil vi altid være imod.

Og i øvrigt sagde jeg også, at jeg ser frem til, at man opnår enighed om forslaget til en demokratisering af loven. Dermed har jeg tilkendegivet på Socialdemokratiets vegne, at vi gerne ser, at denne lov bliver demokratiseret. Jeg står her ikke som en eller anden fagforeningsmand, der afviser et SF-forslag.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

For mig er der ingen tvivl om, at 35 pct.-reglen, sammenkædningsreglerne og hele hemmelighedskrammeriet i øvrigt er meget udemokratisk og er med til at svække den aktive medleven. Det er den erkendelse, som LO's ledelse også er kommet til, så medmindre der ligger rent partitaktiske hensyn bag, skulle man jo være glad for, at forslaget bliver fremsat nu. Jeg kan også godt forstå, at Socialdemokratiet er meget interesseret i ligesom at tage kegler, så når der bliver fremsat et sådant forslag, som man ved der er meget stor opbakning om blandt alle LO's medlemmer, synes jeg, der kunne være god grund til, at Socialdemokratiet støttede forslaget.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg er ked af, at ministeren ikke vil angive en tidsfrist for parterne, når de skal finde frem til et eller andet. Men under alle omstændigheder må det være sådan, at hvis der skal ske ændringer og det ikke skal ende med, at nogle kommer og siger, at det duer ikke, og at det ikke er det rette tidspunkt, må det være i folketingssamlingen 1995-96, man skal have noget vedtaget, for ellers risikerer man at komme i den samme situation, vi er i nu.

Det er i al venlighed og stilfærdighed, jeg lige vil nævne over for ministeren, at jeg ikke synes, ministeren skal komme i den situation, jeg kommer i hver gang, og derfor må det være i samlingen 1995-96, det skal laves. Ministeren må komme med et forslag, for ellers må jeg bebude over for ministeren, at så må jeg gøre det til den tid.

Med hensyn til sammenkædningsreglerne er det ikke herinde, der skal laves noget som helst i den forbindelse; vi foreslår kun, at de slet ikke skal være der. Men under alle omstændigheder

er det sådan, at f.eks. sømændene og slagteriarbejderne tidligere har følt, at de ikke havde indflydelse på noget som helst, fordi de blev kædet sammen med nogle andre, som stemte anderledes, og som de intet havde tilfælles med. Det er det, der er problemet.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (FP):

Jeg er glad for, at hr. Poul Erik Dyrland i anden omgang kunne tale i et lidt klarere sprog, end han gjorde første gang. Det er muligt, han citerede fra den tale, han holdt indledningsvis, men så har jeg i hvert fald hørt for dårligt efter.

Men vi er altså enige om én ting nu, nemlig at sammenkædningsreglen giver nogle problemer; sådan har jeg da forstået Socialdemokratiet. Men så forventer jeg nogle signaler om, hvordan Socialdemokratiet vil tackle problemet. Vil man bare sidde tilbagelænet i stolene og vente, eller vil man optage nogle forhandlinger for at få disse problemer løst?

Jeg synes også, SF skal have ret, når de fortjener det. Der er jo tit tale om, at man sammenkæder fagområder, der ligger milevidt fra hinanden, og jeg synes også, det er et problem, som vi ikke kan komme uden om her i Folketinget.

Så vil jeg lige sige til hr. Poul Erik Dyrland, at da jeg bor i Ringstedområdet, kender jeg stor-slagteriet Steff-Houlberg særdeles godt, og jeg ved også, hvilke problemer slagteriarbejderne har været ude i nogle gange. Jeg synes, at hr. Poul Erik Dyrland som tidligere fagforeningsformand nu mere eller mindre er ved at miste jordforbindelsen med sit erhverv, og jeg synes også, han skulle tage noget mere kontakt med sit fagområde. Så ville han se, at der faktisk er nogle problemer i det, vi diskuterer her i dag.

Men jeg synes dog, vi er nået et lille skridt hen ad vejen. Vi er ved at bløde fronterne op, og vi er klar over, at der er noget, som vi ikke – i hvert fald ikke på længere sigt – kan blive ved med at gå uden om, hvis vi fortsat skal have et godt demokrati på de danske arbejdspladser. Og det går jeg da ud fra, at også Socialdemokraterne kan tilslutte sig – eller kan de?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kunne forstå, at hr. Aage Frandsens optagethed af at få en meget præcis tidsfrist alene var af hensyn til mig, så jeg på et passende tidspunkt kunne fremsætte et lovforslag, som ikke forstyrrede hverken starten af overenskomstforhandlingerne eller allerede igangværende forhand-

linger. Jeg takker for hensynet og kan måske gøre hr. Aage Frandsen lidt gladere ved at sige, at jeg håber, at de drøftelser, som parterne på arbejdsmarkedet skal have, kan afvikles så hurtigt som overhovedet muligt, så jeg ikke kommer i den tidsmæssige klemme, vi er bekymrede for også at komme i næste gang.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg har altså lidt svært ved at finde ud af hr. Poul Nødgaard. Jeg opfattede egentlig hr. Poul Nødgaards første indlæg således, at hr. Poul Nødgaard lagde meget stor vægt på parternes rolle, og efterfølgende oplever vi, at jeg skal have nogle klø, fordi vi ikke spiller ud med et eller andet fra Socialdemokratiets side. Jeg har egentlig den samme opfattelse som hr. Poul Nødgaard, nemlig at parterne skal spille en central rolle, så det er meget, meget svært at finde ud af.

Men det var mere klar tale i anden omgang fra hr. Poul Nødgaards side, og derfor strejfede denne tanke mig: Vi har egentlig aldrig set et udspil fra hr. Poul Nødgaard eller hans parti om en justering af sammenkædningsreglerne, og det kunne være interessant at se, hvad Fremskridtspartiet har i posen på det område. Jeg vil ikke love, at jeg vil støtte det, Fremskridtspartiet kommer med; men af hensyn til vores andres nysgerrighed og til vores orientering kunne det være spændende at se, hvilke budskaber Fremskridtspartiet har, så lad os se et forslag. Jeg vil ikke love, at vi støtter det, men lad os se, hvad det kunne føre til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Helge Sander):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljø- og Planlægningsudvalget (17/11 94):

Udtræder: Mogens Christensen (FP)

Nyt medl.: Aage Brusgaard (FP)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. november 1994 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 11.12.